Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Hallinto- ja turvallisuusjaosto

Eduskunta

Viite: Hallinto- ja turvallisuusjaoston kuuleminen liittyen vuoden 2026 talousarvioesitykseen. Sisäministeriön selvitys hallinto- ja turvallisuusjaostolle Helsingin poliisilaitokselle sijoitetusta poliisin valtakunnallisesta ihmiskaupparikosten tutkintaryhmästä.

Lisäselvitystä varten laaditut tiedot ovat Helsingin poliisilaitoksen toimittamia.

Poliisin valtakunnallinen ihmiskauppatutkintaryhmä

Helsingin poliisilaitoksen mukaan rikostutkijan irtisanomiseen liittyvät tapahtumat vaikuttavat edelleen työyhteisöön taustalla ja osa henkilöstöstä edelleen käsittelee tapahtumia. Heille on tarjottu työnantajan toimesta apua asioiden käsittelemiseksi. Kokonaisuudessaan itse ryhmien toiminta on kuitenkin jatkunut korkealla tasolla. Ryhmien tutkimissa jutuissa on parhaillaankin vangittuna 12 henkilöä ja työtä tehdään samalla korkealla tasolla kuin aiemmin.

Valtakunnallisten ihmiskaupparyhmien työtä tukevat Helsingin poliisilaitoksen eri yksiköissä sijaitsevat toiminnot. Paljastavan tutkinnan osalta toimintaa tukevat mm. tarkkailuryhmät ja teknisen tarkkailun ryhmä. Ryhmät saavat tutkinta-apuja mm. HPL:n omasta alueellisesta ihmiskauppatutkintaryhmästä, joka hoitaa aluevastuun perusteella HPL:n hoidettavaksi tulevat ihmiskauppajutut. Kiinniotto ja kotietsintäapuja ryhmät saavat mm. kenttäpartioilta.

Helsingin poliisilaitoksen mukaan valtakunnallinen ihmiskaupparyhmä on jaettu kahteen ryhmään alla mainitun mukaisesti. Vaikka operatiivisissa asioissa ryhmät tukevat resurssin osalta tosiaan, ovat ryhmien toimenkuvat ja tehtävät hyvin erilaiset.

1. **Seksiperäistä hyväksikäyttöä paljastava tutkintaryhmä**

    - **Resurssi:**

    - Ryhmän koko on 8 henkilöä sisältäen tutkinnanjohtajan.
    - Rikostutkijan irtisanomisen jälkeen aiempi tutkinnanjohtaja ja ryhmänjohtaja siirrettiin työnjohdollisilla määräyksillä 3.10.2025 toisiin tehtäviin tutkinnan ajaksi.
    - Ryhmään valittiin HPL:n Rikostutkintayksikön muista tutkintaryhmistä uusi tutkinnanjohtaja ja ryhmänjohtaja, jotka aloittivat työnsä 1.11.2025.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

- Ryhmään on syksyn aikana rekrytoitu kaksi uutta rikostutkijaa.
- Vaikka tapahtumat ovat vaikuttaneet ryhmän jäseniin ryhmän jäseneen kohdistuvien rikosepäilyjen ja työnjohdon siirroista johtuen, on ryhmä siitä huolimatta pystynyt ansiokkaasti pitämään toimintaa yllä korkealla tasolla ja käynnissä olevat operaatiot edistyvät. Ryhmä resursoitiin uudestaan nopealla syklillä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

- **Toimenkuva ja toiminta:**
  - Ryhmä paljastaa valtakunnan ainoana ryhmänä paritusrikoksia ja sen lähirikoksia kuten seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvaa ihmiskauppaa. Suomessa tapahtuva kaupallisen seksin tarjoaminen on pääosin ulkomailta Suomeen saapuvien tai ulkomailta johdettujen paritusorganisaatioiden hallinnassa. Kansallisuudet vaihtelevat kansainvälisten trendien mutta myös onnistuneiden esitutkintojen mukaan. Tällä hetkellä kasvava trendi on etelä-amerikkalaiset. Ryhmä on onnistunut ajamaan alas mm. unkarilaisten, tšekkiläisten, kiinalaisten, eteläamerikkalaisten ja romanialaisten organisaatioita.
  - Tutkinnan kohteena oleva rikollisuus on piilorikollisuutta, eikä niistä juuri koskaan ilmoiteta poliisille, vaan poliisi joutuu itse paljastamaan rikokset – Tutkinnassa korostuvat salaisten pakkokeinojen käyttö ja laaja kansainvälinen yhteistyö toisten valtioiden poliisi- ja syyttäjäviranomaisten kanssa.
  - Toiminnan aikana ryhmä on ollut jäsenenä kolmessa kansainvälisessä tutkintaryhmässä (JIT) ja ollut mukana kolmessa Operational Task Force -operaatiossa (OTF). Paljastettuihin ja tutkittuihin juttuihin liittyy usein Eurooppalainen tutkinta- tai pidätysmääräys EIO / EAW.

- **Esimerkkitapaus ryhmän tutkimista jutuista:**
  - Paljastettu törkeä paritus rikoskokonaisuus, missä pystyttiin identifioimaan yli kolmekymmentä pääosin unkarilaista naista, jotka työskentelivät paritusorganisaatiolle ja tekivät seksityötä Suomessa. Seksityö painottui pääkaupunkiseudulle, mutta työtä tehtiin kaikissa Suomen suurissa kaupungeissa. Esitutkinnassa selvitettiin vuosien 2018–2024 aikaisia tapahtumia. Paritustoiminnan liikevaihdon suuruudeksi koko tekoajalta esitutkinnassa laskettiin noin 1,2 miljoonaa

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

€, joista rikoshyödyn osuus on noin 600 000 €. Parittajan osuus seksinmyynnillä saaduista tuloista oli 50 prosenttia.

2. Työperäistä hyväksikäyttöä tutkiva ryhmä

- **Resurssi:**
  - Ryhmän koko on 11 henkilöä sisältäen tutkinnanjohtajan ja tutkintasihteerin.
  - Tapahtumat ovat välillisesti vaikuttaneet myös työperäisiä rikoksia tutkivan ryhmän jäsenien mielialaan. Vaikutukset ovat kuitenkin jääneet toista ryhmää vähäisemmiksi ja toiminta on käytännössä jatkunut kuten aiemminkin.

- **Toimenkuva ja toiminta:**
  - Ryhmä paljastaa itse tutkimiaan juttuja tai ottaa yhteistyössä alueellisen poliisilaitosten kanssa tutkittavakseen perustamispäätöksessä mainitut kriteerit täyttäviä juttuja. Esitutkintayhteistyötä tehdään lisäksi rajavartiolaitoksen kanssa sekä tiiviissä yhteistyössä Maahanmuuttoviraston, Aluehallintoviraston ja KRP:n IHKA-LAMA –toiminnon kanssa.
  - Ryhmän pääpaino on yhteiskunnallisesti merkittävän marja-alan ihmiskauppatutkinnan ohella ollut niin kutsutun kynnysrahailmiön tutkinta ja ryhmä on saattanut syyteharkintaan mittavia törkeän kiskonnan kokonaisuuksia, joista suurimmassa oli jopa 300 uhria ja teolla tavoiteltiin 5 miljoonan euron hyötyä Suomeen pyrkineiden terveydenhoitoalan osaajien kustannuksella. Tutkituissa kokonaisuuksissa on yhteensä ollut useita satoja uhreja.
  - Paljastettuihin ja tutkittuihin juttuihin liittyy usein Eurooppalainen tutkinta- tai pidätysmääräys EIO / EAW sekä yhteistyötä lähtömaiden viranomaisten kanssa joko pohjoismaisen poliisiyhdyshenkilön avulla tai suoriin kontakteihin nojaten. Asioissa on aina kansainvälinen kytkös.
  - Toiminnassa korostuu työperäisen hyväksikäytön, maahantulosäännösten kiertämisen ja talousrikosten rajapinnalla olevat alati muuttuvat ilmiöt, jotka vaativat yhteiskunnan muutos- ja

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

nivelvaiheiden tunnistamista. Tällä hetkellä tutkinnoissa korostuu jo ennen Suomessa tapahtuvaa hyväksikäyttöä tapahtunut taloudellisen ahdingon luominen. Ryhmä on onnistunut paljastamaan yhteiskunnallisia rakenteellisia haasteita ja esitutkintojen myötä pyrkinyt mandaattinsa mukaisesti vaikuttamaan myös näiden rakenteiden syntymiseen ja pyrkinyt niitä purkamaan.

- **Esimerkkitapaus ryhmän tutkimista jutuista:**
    - Suomessa asuvat kiinan kansalaiset harjoittivat pääkaupunkiseudulla hieromalaitostoimintaa, ja työntekijät olivat pääosin Kiinasta rekrytoituja perheettömiä työntekijöitä. Suomeen perustetut hieromalaitokset toimivat franchise-mallilla ja kiinan emoyhtiön omistaja oli myös omistaja Suomeen perustetussa yhtiössä. Työntekijät työskentelivät Suomessa kiinalaisen palkkamallin mukaan noin 200-300 tuntia kuukaudessa ja palkkaa maksettiin murto-osa siitä, mitä heille olisi kuulunut maksaa. Työpäiviä oli viikossa keskimäärin 6-7. Maahanmuuttovirastolle oli esitetty oleskelulupahakemuksen yhteydessä työehtoja, jotka eivät pitäneet todellisuudessa paikkaansa, vaan palkkaus ja työajat määriteltiin Kiinasta kopioitujen mallien mukaan. Esitutkinta alkoi reaaliaikaisena ja esitutkintakokonaisuus pystyttiin tutkimaan takautuvasti aina vuoteen 2009 asti.

<u>Molempien ryhmien yhdistettyjä tuloksia 1.1.2023 – 7.11.2025 välillä:</u>

- Kiinniotetut henkilöt: 87
- Vangitut henkilöt: 58
- Tällä hetkellä vangittuna: 12
- Ilmoitetut rikokset: 197, joista syyteharkintaan 106